

Αξιότιμες κυρίες και κύριοι,

σήμερα,

σε μια περίοδο σημαντικών ανακατατάξεων, όπου η συζήτηση γύρω από την ισότητα και τη διαφορετικότητα έρχεται και πάλι στο προσκήνιο, συμμετέχουμε σε μία συζήτηση με θέμα τη διαχρονική θέση της γυναίκας, τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει, αλλά και τον ρόλο της σε μια εποχή ταχύτατων μεταβολών.

Διαβάζοντας από το «Δεύτερο Φύλο» της Σιμόν Ντε Μποβουάρ τι καθορίζει άραγε μια γυναίκα; βρίσκουμε την απάντηση «Οπωσδήποτε η γυναίκα είναι, όπως κι ο άνδρας, ανθρώπινο πλάσμα»

Ποια, όμως, είναι διαχρονικά η θέση της γυναίκας;

Από τις απαρχές των ανθρώπινων κοινωνιών, η θέση του γυναικείου φύλου, σε κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο, αποτελεί ζήτημα, που απασχόλησε την πλειοψηφία της ανθρωπότητας παγκοσμίως, η δράση της οποίας αλλάζει συνεχώς τα δεδομένα του ευρύτερου κοινωνικού ιστού και τον ζυγό της ισότητας μεταξύ των φύλων.

Ωστόσο, παρατηρείται πως η εξέλιξη του ανθρώπινου πολιτισμού δεν επιφύλαξε αυτονομία και γραμμικά τη φυλετική ισότητα και κυρίως ισοτιμία, παρά το γεγονός, ότι μέχρι και σήμερα, το ζήτημα αποτελεί ένα απ' τα σημαντικότερα θέματα συζήτησης, τόσο εντός των θεσμικών πλαισίων, όσο και μεταξύ αυτοτελών ομάδων.

Το γεγονός αυτό καθαυτό αποδεικνύει, πως η ανισότητα των φύλων αποτελεί μια παθογένεια ενός ευρύτερου συστήματος και όχι ένα μεμονωμένο πρόβλημα προς επίλυση.

Σε κάποιες ιστορικές περιόδους η υποταγή των γυναικών κρίθηκε αναγκαία για να αναπτυχθούν οι αρχαϊκές κοινωνίες.

Ακόμα όμως και όταν αυτή η αναγκαιότητα έπαψε να υπάρχει, διακρίσεις σε βάρος των γυναικών εξακολουθούσαν να υφίστανται.

Η θέση της γυναίκας διαχρονικά κυμαίνεται από άτυπα έθιμα, νόμιμα δικαιώματα, έως εκπροσώπηση σε θέσεις εξουσίας.

Ωστόσο, η αναγνώριση και η άνοδος της θέσης των γυναικών ήρθε με πολλούς αγώνες.

Ο φεμινισμός του πρώτου κύματος πάλεψε για την ιδιοκτησία και τα δικαιώματα ψήφου και εκπαίδευσης των γυναικών, οδηγώντας σε αναγνώριση ορισμένων δικαιωμάτων στις ανεπτυγμένες Χώρες κατά τον 20ό αιώνα.

Τη δεκαετία του 1960, οι γυναίκες στόχευσαν στο χώρο εργασίας και στη νομική ισότητα.

Μετά το 1990, οι αγώνες αφορούσαν στη σχετιζόμενη με το φύλο βία, στα δικαιώματα αναπαραγωγής, στην υποστήριξη μονογονεϊκών οικογενειών κ.α.

Σήμερα είναι επιτακτικό το αίτημα απόδοσης δικαιοσύνης για τις γυναίκες, ενάντια στη σεξουαλική κακοποίηση και παρενόχληση οποιασδήποτε μορφής, λεκτικής, ψυχολογικής, σωματικής και στη βία από όπου και εάν προέρχεται (MeToo, ενδοοικογενειακή βία, βιασμοί, γυναικοκτονίες).

Σε αυτό το πλαίσιο, η μέση Ελληνίδα φαίνεται να προσπαθεί να «ξεφύγει» από τις δυσκολίες και τα στερεότυπα σε όλες τις εκφάνσεις της κοινωνίας.

Ακόμη, όμως, υφίστανται:

- Διαφορετική αντιμετώπιση του κοριτσιού και του αγοριού σε ζητήματα ψυχαγωγίας, ανατροφής, ελευθερίας κτλ.
- Άνιση κατανομή των οικογενειακών καθηκόντων μεταξύ συντρόφων, γονέων ή και περιορισμός της γυναίκας στο σπίτι.
- έμφυλη βία.

Προβλήματα εργασιακών σχέσεων, ανεργία και

Αδυναμία της γυναίκας να ανέλθει στις υψηλότερες επαγγελματικές θέσεις, σε ορισμένα κυρίως επαγγέλματα.

Η γυναίκα, θεωρείται λιγότερο αφοσιωμένη στην εργασία της, λόγω της ανάγκης για φροντίδα των παιδιών και του σπιτιού.

Τα επαγγέλματα που θεωρούνται ακόμα και σήμερα κατάλληλα για αυτή είναι εκείνα που της εξασφαλίζουν τη δυνατότητα να επιτελέσει όσο το δυνατόν καλύτερα τον κυρίαρχο κοινωνικό ρόλο της νοικοκυράς- μητέρας.

Η συμμετοχή της σε διευθυντικές θέσεις, τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα καθώς και σε θέσεις πολιτικής εξουσίας, παραμένει χαμηλή, παρόλο που έχει τα προσόντα και την εργασιακή εμπειρία να αναλάβει ευθύνες σε ανώτατο επίπεδο.

Η κοινή παραδοχή, πάντως, είναι ότι η υπο- εκπροσώπηση των γυναικών στα ανώτερα και ανώτατα ιεραρχικά κλιμάκια και στα κέντρα λήψης αποφάσεων δεν είναι αποτέλεσμα προσωπικής επιλογής ή αποτυχίας εκ μέρους των γυναικών να χειριστούν τα καθήκοντα μιας υψηλόβαθμης θέσης, αλλά αποτέλεσμα κοινωνικών και διαρθρωτικών φραγμών. Πρόκειται για αόρατα, τεχνητά εμπόδια, που δημιουργούνται από αρνητικά στερεότυπα και κοινωνικές προκαταλήψεις και εμποδίζουν την εξέλιξη των γυναικών πέρα από κάποιο σημείο, περιορίζοντάς τις συνήθως στα χαμηλότερα και μεσαία διοικητικά επίπεδα.

Η Χώρα μας, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την ισότητα των φύλων το 2022, βρίσκεται στην τελευταία θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον Δείκτη Ισότητας των Φύλων.

Το ποσοστό των γυναικών στο Υπουργικό Συμβούλιο, στη Βουλή,

στη διοίκηση της Κεντρικής Τράπεζας, στα Διοικητικά Συμβούλια των μεγαλύτερων εισηγμένων εταιρειών, υπολείπεται κατά πολύ του ευρωπαϊκού μέσου όρου.

Ποιο όμως υποστηρικτικό πλαίσιο θα βοηθήσει τις γυναίκες, ώστε να ανταπεξέλθουν με επιτυχία στους πολλαπλούς ρόλους τους, καταρρίπτοντας στερεότυπα και περιοριστικές πεποιθήσεις;

Η αλήθεια είναι ότι εμείς οι γυναίκες καλούμαστε να αναλάβουμε πολλούς και διαφορετικούς ρόλους στη ζωή μας και το πόσο καλά, για τη δική μας ευτυχία και όσων επηρεάζουμε, θα τους παίξουμε, εξαρτάται κυρίως από παράγοντες που συμβάλλουν στην υποστήριξη, διευκόλυνση και ενθάρρυνση, όπως:

της οικογένειας με τη δημιουργία ισότιμων και ισορροπημένων σχέσεων ως προς τη φροντίδα των αναγκών της και

της κοινωνίας με την καθιέρωση ευέλικτων τρόπων δουλειάς, την εξάλειψη φαινομένων βίας και παρενόχλησης, την εισαγωγή ρυθμίσεων σχετικά με την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής για τους γονείς και την προστασία της οικογένειας.

Στη σύγχρονη κοινωνία πρέπει να ξεπεραστούν τα υπάρχοντα, άμεσα ή έμμεσα, στερεότυπα και οι ριζωμένες αντιλήψεις σχετικά με τις εργασιακές ικανότητες, την ιδιοσυγκρασία και την ίδια τη φύση των γυναικών.

Η κοινωνική συλλογική συνείδηση πρέπει να αποδεχθεί πως η συμμετοχή των γυναικών σε θέσεις ευθύνης είναι το ίδιο σημαντική με αυτή των ανδρών και πως

είναι δικαίωμά τους, εφόσον το επιθυμούν, να τις διεκδικήσουν και να τις καταλάβουν.

Η επιδίωξη της αύξησης των γυναικών στα κέντρα λήψης των πολιτικών, διοικητικών και οικονομικών αποφάσεων δεν είναι ζήτημα αριθμητικής, ούτε αποτελεί πλέον ευκαιριακή ή απλώς επικοινωνιακή προτεραιότητα, αλλά συνιστά δημοκρατική και κοινωνική επιταγή που θα πρέπει να διέπεται από τα κριτήρια της κοινωνικής προσφοράς και της αξιοκρατίας.

Στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους η πλειοψηφία των Λειτουργών είναι γυναίκες, οι οποίες καταλαμβάνουν και μεγάλο ποσοστό ανώτατων ιεραρχικά θέσεων, καλούνται δε να ανταποκριθούν στα υψηλά υπηρεσιακά καθήκοντά τους, της προάσπισης δηλαδή του δημόσιου συμφέροντος, ισορροπώντας στα πολλαπλά λοιπά καθήκοντά τους, ως μητέρες, νοικοκυρές, δασκάλες των παιδιών τους, νοσοκόμες των υπερηλίκων της οικογένειας και των αρρώστων.

Η αγάπη για το Λειτουργήμα τους και η αφοσίωση στο καθήκον τους είναι αυτά που τις ενδυναμώνουν και τις ωθούν να επιλύουν τα καθημερινά προβλήματά τους και να αντιμετωπίζουν τις δυσκολίες που οφείλονται στις ιδιομορφίες του λειτουργήματος.

Δεν υπάρχει ωράριο, δεν υπάρχει ξεκάθαρος ελεύθερος χρόνος και χρόνος δουλειάς, υφίσταται εργασιακό άγχος, το οποίο συνιστά μόνιμη πηγή ψυχολογικής πίεσης, υφίστανται μεταθέσεις.

Η καθιέρωση, πάντως, των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης για τις Λειτουργούς του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους είναι καθεστώς, διότι πράγματι παρέχονται ίσες ευκαιρίες επαγγελματικής ανάπτυξης και ανέλιξης, σε όλες τις βαθμίδες της ιεραρχίας.

Θα κλείσω τον χαιρετισμό μου αυτό με την προτροπή κάθε ένας και καθεμιά από εμάς, με τις δυνάμεις και τα εργαλεία που έχουμε στα χέρια μας να καταδεικνύουμε τις αντιξοότητες που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες και να γινόμαστε αρωγοί σε κάθε προσπάθεια εξάλειψής αυτών, ώστε η γυναίκα του σήμερα αλλά και του αύριο να ζει και να εργάζεται σε μια κοινωνία ουσιαστικής ισότητας, απαλλαγμένη από στερεότυπα, διακρίσεις και βία.

Σας ευχαριστώ

